

Ettr. a anført, hvad jeg mener burde sættes istedet derfor. Dernæst har jeg under b foreslaaet, at der skulde tilføies i Slutningen: „saaledes, at Fæstejorden mindst i 20 Aar efter Salget bliver Fæstetvangen undergivet.“ Hensigten med denne Tilføining er den, at forhindre, at der ikke skal finde en uindskrænket Sammenlægning Sted; jeg veed intet bedre Middel til at forhindre Sammenlægning, end at fastsætte denne 20 Aars Fæstetvang. Dette er de Bemærkninger, jeg har at gjøre med Hensyn til Fleertallets Dagsorden. — Med Hensyn til Mindretallets Forslag maa jeg sige, at jeg heller ikke kan tiltræde dette, skjøndt jeg maa give det et betydeligt Fortrin fremfor Fleertallets Forslag. Men jeg kan ikke see rettere, end at man ligesaa godt maatte kunne stride til at behandle selve Loven. Der er sagt, at Lovforslaget ikke vil kunne føre til nogen politisk Lov. Jeg veed nu ikke, hvad der forståes ved en „politisk“ Lov; men Lovforslaget grunder sig jo paa en Dagsorden, der i sin Tid er vedtagen eenstemmigt i Landstinget og „med en stor Majoritet i Folkethinget, og derved har jo dog Rigsdagen erkjendt, at det kunde føre til en politisk, altsaa ikke en upolitisk Lov. Jeg for mit Vedkommende formaaer ikke at indsee, hvorfor man ikke ligesaa godt har kunnet stille Vædringsforslag til Lovforslaget, som at afgjøre Sagen ved en Dagsorden, som dog i Almindelighed ikke fører til Noget. Hvad der er sagt i Indledningen til Mindretallets Dagsorden, er noget saa Almindeligt, at Ingen vil kunne have Noget derimod at indvende; men naar vi saa komme til de enkelte Punkter, saa savnes der Noget, som jeg troer, der burde findes. Jeg har derfor foreslaaet, at i Nr. 1, 2den Linie, skulle Ordene „eller flere“ udgaae, samt at Fleertalsformen „Selvetergaarde eller Arvefæstegaarde“ skal forandres til Enkelttalsform, og ligeledes har jeg her foreslaaet, at Bestemmelsen om de 20 Aars Fæstetvang skulde bibeholdes. Bibeholdes den ikke, vil der i Overgangstiden opstaae Fare for, at Vegeomænd og Speculanter kunde sammenkjøbe Bøndergaarde og deraf danne Jorpagtergaarde eller mindre Herregaarde, hvorved Bønderstanden Tid efter anden vilde udryddes, hvad jeg vilde

ansæe for meget betænkeligt og høist sørgeligt for Nationen og for Fædrelandet. Som Følge deraf kan jeg ikke stemme for Nr. 1, som dette Punkt foreligger, medmindre det Forslag vedtages, at Ingen maa købe mere end een Fæstegaard til Selvetergaard, og at Fæstetvangen skal bibeholdes i 20 Aar efter Overgangen til Selveiendom. Mit Forslag under b. til Nr. 2 i Mindretallets Dagsorden følger af, hvad jeg har foreslaaet under a. til Nr. 1. Til Dagsordenens Nr. 3 har jeg under c. foreslaaet tilføiet: „dog herunder ikke medregnet den Afkomst, Lovgivningen giver til at inddrage Bønderjord til Skovbrug.“ Der er jo her Tale om en Plan, som Jorddrotten skulde forelægge Indrengsministeren for Inddragning af Bønderjord under Hovedgaardsjord; jeg troer nu, at hvis man ikke gjør denne Undtagelse med Hensyn til Bønderjord til Skovbrug, vil der let kunne ske Misbrug, og for at forebygge saadanne, har jeg stillet dette Vædringsforslag. Det er en bekendt Sag, at der stedse have været Jorddrotter, som have haft et godt Øie til Fæstejorden, den saakaldte Bønderjord, og som gjerne ville see at faae Saameget af den som muligt til Selvei. Jeg behøver i saa Henseende blot at henvise til Forhandlingerne i den roestlidste Stændersforsamling i 1842; deraf vil man see, med hvilken Kjærlighed mange Jorddrotter hang ved det saakaldte Fæstegods; men denne Kjærlighed maa man see at faae begrændset saameget som muligt. — Til Nr. 6 har jeg foreslaaet, at der istedetfor „en kort Frist“ skulde sættes „et Aars Frist“, fordi Udtrykket „en kort Frist“ er temmelig ubestemt, hvortil et Aar er den Frist, i hvilken den bestaaende Lovgivning tillader en Godseier at lade Fæstegaarden staa ledig, og jeg mener, at det er rigtigt, at man holder sig til, hvad der hidtil har været Brug. — Vædringsforslaget til Nr. 7 er en Følge af, hvad der er foreslaaet til det første Punkt. — Til Nr. 8 og 9 er der foreslaaet, at „en Fjerdedeel“ skulde forandres til „en Trediedeel“. En Trediedeel er, hvad der er foreslaaet i Lovforslaget, saaledes som det er kommet til os fra Folkethinget, en Trediedeel er det Samme, som har været under Omtale ved